

INSTYTUT ARCHEOLOGII I ETNOLOGII
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

ETNOGRAFIA POLSKA

XLVI

Zeszyt 1-2

Warszawa
2002

REDAKTOR: IWONA KABZIŃSKA

Członkowie Rady Redakcyjnej: Wanda Paprocka, Mirosława Drozd-Piasecka
Andrzej Woźniak, Dąnosław Demski

Adres Redakcji: 00-140 Warszawa, Al. Solidarności 105
E-mail: red_etno@iaepan.edu.pl

Koncepcja okładki: Iwona Kabzińska, Anna Rejf
Zdjęcie na okładce: Muzułmanie ze Słonimia (Białoruś) podczas modlitwy
Fot. Monika Jakubowska (2001)

Korekta: Redakcja i Autorzy

Recenzenci tomu: Ryszard Tomicki, Katarzyna Waszczyńska

Etnografia Polska © Copyright 2002. All Rights Reserved
All papers, photos and cover are copyright to their authors and to *Etnografia Polska*

Etnografia Polska is regularly indexed in the *International Bibliography of the Social Sciences*;
in *IBZ – CD-ROM*; *IBR – International Bibliography of Book Reviews of Scholarly Literature*;
IBR – CD-ROM

Printed in Poland

PL ISSN 0071-1861

Skład i druk: Zakład Wydawniczy Letter Quality, 01-216 Warszawa, ul. Bryłowska 35/38
Tel.: 631 45 18, e-mail: rwiq@optimus.waw.pl
Drukarnia: PUJP, Jachranka 94
Zam. nr 28/02. Objętość 25 ark. wyd. Nakład 420 egz. Papier offset 80 g

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY

Mirosława Drozd-Piasecka – Postkomunizm. Ideowe i społeczne płaszczyzny dialogu	5
Post-communism. Ideological and social planes of the debate	28
Marian Grzegorz Gerlich – Powoływanie narodu śląskiego. Od Katowic do Strassburga	
– wyboista droga rejestracji Związku Ludności Narodowości Śląskiej	29
Calling the Silesian nation into being. From Katowice to Strassburg – the arduous way	
to the registration of the Association of People of Silesian Nationality	49
Magdalena Krysińska-Kałużna – Wobec <i>inności</i> – Europejczycy i Indianie	51
In face of <i>otherness</i> : Europeans and Indians	75
Iwona Kabzińska – „Być może moglibyśmy żyć razem...” Dialog między judaizmem	
a chrześcijaństwem i zmiana modelu sąsiedztwa	77
“Perhaps we could live together...” Dialogue between Judaism and Christianity.	
Changing the model of neighbourhood	99
Inga Kuźma – Wypowiedzieć niewypowiedziane	101
Exprimer l'inexprimable	116
Piotr Borański – Wierzenia religijne Chewsurów	119
Religious beliefs of the Khevsurs	142
Grzegorz Dąbrowski – Uwagi na temat używania środków odurzających w tzw. kultu-	
rach tradycyjnych a aspekty uniwersalnego modelu rytuału przejścia w MONAR-ze	143
Remarks on the use of hallucinogens in so-called traditional cultures and aspects	
of universal model of rites of passage in the therapy of drug addiction	162
Agnieszka Szczepaniak-Kroll – Bamberska rodzina Bajerleinów – jej wkład	
w historię i kulturę Poznania	163
Bamberger Familie Bajerlein – ihr Einsatz in die Kultur und Geschichte von Posen	180

STUDIA I MATERIAŁY

Anita Broda – Tożsamość „przesiedleńca”. O ludności przesiedlonej po II wojnie świa-	
towej ze wschodniej Polski w rejon działowski (zachodnia Białoruś)	181
The identity of “transplanted inhabitants”. Population removed from the Eastern terri-	
tory of post-war Poland to Western Belarus in the years 1944–1947	205
Anna Rejf – Obraz Matki Boskiej Żyrowickiej w świadomości katolików i prawosławnych	
rejonu słonimskiego	207
The holy picture of Our Lady from Żyrowice in the consciousness of Roman catholic and	
Russian orthodox inhabitants in the district of Słonim, Western Belarus	226

ARTYKUŁY RECENZYJNE, RECENZJE I OMÓWIENIA

Mirosława Drozd-Piasecka – Lud na celuloidowej taśmie PRL-u	227
Andrzej Woźniak – O religii katarów i okcytańskiej cywilizacji	230
Jacek Gądecki – Dean MacCannell, Turysta. Nowa teoria klasy próżniaczej, Warszawa	
2002, Muza S.A.	237
Beyond Integration. Challenges of Belonging in Diaspora and Exile, Maja Povrzanović Fryk-	
man (red.), Lund 2001, Nordic Academic Press, ss. 224 – Grzegorz Sokół	242

James Clifford, Kłopoty z kulturą. Dwudziestowieczna etnografia, literatura i sztuka, Warszawa 2000, Wydawnictwo KR, ss. 411 – <i>Agnieszka Ewa Taper</i>	244
Trudne sąsiedztwa. Z socjologii konfliktów narodowościowych, Aleksandra Jasińska-Kania (red.), Warszawa 2001, Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, ss. 247 – <i>Katarzyna Kulikowska</i>	246
Roman Dzwonkowski SAC, Oleg Gorbaniuk, Julia Gorbaniuk, Postawy katolików obrządku łacińskiego na Ukrainie wobec języka polskiego, Lublin 2001, Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, ss. 230 – <i>Zdzisław J. Winnicki</i>	248
Ks. Edward Walewander, Problematyka wychowawcza w środowiskach emigracyjnych, Lublin 2000, Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, ss. 106 – <i>Helena Giebień</i>	251
Walter Żelazny, Francja wobec mniejszości narodowych. Etniczność, etnopolityka, etnosocjologia, Tyczyn 2000, Wyższa Szkoła Społeczno-Gospodarcza, ss. 339 – <i>Joanna Cukras</i>	255
Z kraju nad Leną. Związki polsko-jakuckie dawniej i dziś, Antoni Kuczyński (red.), Wrocław 2001, Wydawnictwo Atla2, ss. 246 – <i>Anna Milewska-Młynik</i>	257
Henryk Zins, Kupcy i kidnaperzy. Handel niewolnikami w dziejach Afryki i Ameryki, Lublin 2001, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, ss. 230 – <i>Arkadiusz Żukowski</i>	260
Wstyd w kulturze. Zarys problematyki, Ewa Kosowska (red.), Katowice 1998, „Śląsk”, ss. 170 – <i>Jadwiga Agnieszka Budzińska-Daca</i>	263
Maria Paradowska, Krzysztof Arciszewski. Admirał wojsk holenderskich w Brazylii, Wrocław-Warszawa 2001, Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”, Wydawnictwo DTSK Silesia, ss. 201 – <i>Iwona Kabzińska</i>	266
Wojciech Lipiński, Encyklopedia sportów świata, Poznań 2001, Oficyna Wydawnicza Atena – <i>Iwona Kabzińska</i>	269

KRONIKA

Komunikacja międzykulturowa we współczesnej diasporze. Między odtwarzaniem „małej ojczyzny”, dopasowaniem do obcej kultury i tożsamością ponadnarodową. Konferencja Niemieckiego Towarzystwa Ludoznawczego, Monachium, październik 2000 – <i>Mieczysław Trojan</i>	273
Projekt nowego podręcznika do metod badań terenowych, Łódź, 3–4 grudnia 2001 – <i>Inga Kuźma</i>	274
Rola kontaktów polsko-syberyjskich (w XIX i XX wieku) we wzajemnym kształtowaniu się wiary i kultury – <i>Lilianna Świątek</i>	276
Wystawa „Grodno i Wołkowysk w II Rzeczypospolitej” w Muzeum Etnograficznym w Gdańsku Oliwie, 12 lipca – 31 października 2001 – <i>Wiktoria Blacharska</i>	280